

2009-08-31

Samtidshistoriska institutet

Verksamhetsberättelse
Augusti 2008 - Augusti 2009

Samtidshistoriska institutets verksamhet	3
<i>Forskningsprojekt vid Samtidshistoriska institutet 2008/2009</i>	3
<i>Forskningsprojekt vid andra institutioner och centra där forskare från Samtidshistoriska institutet medverkar</i>	4
<i>Forskare anställda vid SHI 2008/2009</i>	4
<i>Forskare som deltar i projekt vid Samtidshistoriska institutet men är anställda vid andra institutioner på Södertörns högskola.</i>	5
<i>Gästforskare</i>	5
<i>Seminarier</i>	6
<i>Forskarseminariet</i>	6
<i>Tvårvetenskapliga seminariet</i>	6
<i>Konferenser</i>	6
<i>Dokumenterande verksamhet</i>	7
<i>Vittnesseminarier</i>	7
<i>Intervjuer</i>	7
<i>Bearbetning av Erik Fichtelius intervjuer med Göran Persson</i>	7
<i>Forskarutbildning</i>	8
<i>Grundutbildning</i>	8
<i>Samverkan med det omgivande samhället</i>	8
<i>Tyresö historiedag</i>	8
<i>Norstedts svenska historia</i>	8
<i>Medel för forskningssamverkan med externa aktörer</i>	9
<i>Kontakter och nätverk inom och utanför Sverige</i>	9
<i>Information och forskningskommunikation</i>	9
<i>Aktiviteter och kanaler</i>	10
<i>Publikationer</i>	11
<i>Samtidshistoriska frågor</i>	11
<i>Övrig publicering</i>	11
Institutets ledning och organisation	15
<i>Föreståndare</i>	15
<i>Forskningsledare</i>	15
<i>Institutstyrelse</i>	15
<i>Ledningsgrupp</i>	15
<i>Vetenskapligt råd</i>	15
<i>Informatör</i>	16
<i>Ekonomi- och personalhandläggare</i>	16
<i>Utbildningsadministration</i>	16
Samtidshistoriska institutets finansiering	17
<i>Budget 2009</i>	17
<i>Tertialbokslut våren 2009</i>	17
<i>Infrastrukturbidrag från Östersjöstiftelsen</i>	17
<i>Fakultetsmedel från Undervisnings- och forskningsnämnden för humaniora, samhällsvetenskap och teknik</i>	17

Samtidshistoriska institutets verksamhet

Allmänt om verksamheten

Samtidshistoriska institutet ägnar sig främst åt forskning, seminarieverksamhet samt dokumentation av olika samtidshistoriska frågor. Forskningen bedrivs med bidrag från forskningsstiftelser eller andra finansiärer. Seminarie- och dokumentationsverksamheten samt speciella forskningssatsningar sker med stöd från Östersjöstiftelsen. Föreståndarens arbete, som innebär prefekts arbetsuppgifter, har under läsåret 2008/2009 betalats av Södertörns högskola. Bidrag till konferensdeltagande kommer från Södertörns högskolas fakultetsmedel som enligt ett speciellt fördelningssystem kommer Samtidshistoriska institutet till godo i viss utsträckning. Samtidshistoriska institutet har för närvarande ett mycket begränsat kursutbud men ett nytt utbildningsprogram håller på att utarbetas.

Forskningsprojekt vid Samtidshistoriska institutet 2008/2009

Projekt som tillkommit under perioden markeras med *. Finansiär anges inom parentes.

- Agrar förändring och Ideologisk formering. Kooperation och medborgarskap i Östersjöområdet 1880-1939. (Östersjöstiftelsen)
- Att gå in i politiken. Kvinnliga företagare som policyentreprenörer i svensk politik, 1990-2008. (Vetenskapsrådet och Vinnova)*
- Den svenska jämställdhetspolitikens institutionalisering. (Vetenskapsrådet)
- Experternas intåg i vardagen. Vardaglig kontroll och socialpolitisk praktik i Sverige 1930-1980. (Vetenskapsrådet)
- Fredens hav i hotets skugga. Perspektiv på militär uppbyggnad, säkerhetspolitisk perception och visualisering i Östersjöområdet 1919-1939. (Östersjöstiftelsen)*
- Från moralisk ekonomi till rättvisehandling. En jämförande samtidshistorisk studie av svensk och brittisk konsumentkooperation i relation till internationell handel och utvecklingsbistånd. (Vetenskapsrådet)
- Gammalt statsverk i nya nätverk – svensk förvaltning i kontinuerlig förändring 1940-2005. (Östersjöstiftelsen)
- Historia i Österled: Konstruktioner av Sveriges ursprung i ett Östersjösammanhang. (Östersjöstiftelsen)
- ”Jag var en främling vart jag än kom” Peter Weiss – en intellektuell i kalla krigets delade värld. (Östersjöstiftelsen)
- Kommunals historik 1960-2010. (Kommunalarbetsförbundet)
- Makten i stadshuset – partier och politiker i fullmäktige efter 1945. (Stockholms stad)
- Manliga strukturer eller kvinnopolitiska fiaskon – om kön och politisk representation i svensk politik 1920-1970. (Vetenskapsrådet)
- Mellan hav och land – historieskrivning och identitet på Bornholm, Dagö, Gotland, Åland och Ösel ca 1800-2000. (Östersjöstiftelsen) *
- Myten om "judebolsjevismen" - antisemitism och antikommunism i Östersjöperspektiv. (Östersjöstiftelsen)
- Sverige och den polska demokratirörelsen 1980-1989. (Östersjöstiftelsen)
- Vetenskap, politik och offentlighet i Östersjöområdet. (Östersjöstiftelsen)

Forskningsprojekt vid andra institutioner och centra där forskare från Samtidshistoriska institutet medverkar

Kristina Abiala har under läsåret 2008/2009 deltagit i projektet Global kapitalism och vardagliga motståndformer i gränssnittet mellan Öst och Väst som leds av Mats Lindqvist vid Institutionen för genus, kultur och historia och i projektet Konstruktion och normalisering av genus online bland unga i Estland och Sverige som leds av Patrik Hernwall vid Institutionen för kultur och kommunikation. Båda projekten är finansierade av Östersjöstiftelsen.

Fredrik Eriksson och Johan Eelend har deltagit i projektet New Voices, Old Roots - The Dilemmas of Populism som leds av Ann-Catrin Jungar vid Institutionen för samhällsvetenskaper. Projektet är finansierat av Östersjöstiftelsen.

Forskare anställda vid SHI 2008/2009

Anställda 200807 tom 200906		
Befattning	Namn	annan huvud- arb.givare
Högskolelektor	Abiala Kristina	
Postdoktor	af Peterséns Lovisa	
Postdoktor	Axelsson Erik	X
Högskolelektor	Björkman Jenny	X
Högskolelektor	Blomberg Eva	X
Högskolelektor	Blomqvist Håkan	
Högskolelektor	Edquist Samuel	
Högskolelektor	Eellend Johan	
Professor, gäst	Ekdahl Lars	X
Högskolelektor	Ekecrantz Stefan	X
Högskolelektor	Elgan Elisabeth	
Högskolelektor	Eriksson Fredrik	
Postdoktor	Friberg Katarina	
Forskningsassistent	Golly Nadine	University of Konstanz, Giessen
Forskningsassistent	Grzechnik Marta	European univ inst, Florence
Högskolelektor	Hermanson Lars	X
Professor, gäst	Hirdman Yvonne	
Postdoktor	Holmén Janne	
Forskningsassistent	Janowiak Anna	Università Ca'Foscari Venezia
Professor	Johansson Alf W	
Högskolelektor	Johansson Stefan	
Forskningsassistent	Lutherova Sona	Institute of Ethnology, Bratislava
Professor, gäst	Misgeld Klaus	
Professor, gäst	Molin Karl	X
Högskolelektor	Nilsson Torbjörn	
Doktorand	Norling Sofia	Linköping univ
Högskolelektor	Rönnbäck Josefin	
Högskolelektor	Schmidt Werner	
Högskolelektor	Sundström Göran	X
Postdoktor	Vifell Åsa	X
Lektor, biträdan	Waldemarsson Ylva	
Högskolelektor	Ivarsson Westerberg	
Professor	Östberg Kjell	

Under läsåret 2008/2009 utlystes två tjänster vid Samtidshistoriska institutet, en lektorstjänst på deltid och en professorstjänst på heltid. Sakkunnigutlåtanden om de sökande har inkommit för både tjänsterna men tillsättningarna är ännu inte färdigbehandlade i lärarförslagsnämnden.

Forskare som deltar i projekt vid Samtidshistoriska institutet men är anställda vid andra institutioner på Södertörns högskola.

Piotr Wawrzeniuk, Institutionen för genus, kultur och historia.

Teresa Kulawik, Institutionen för genus, kultur och historia.

Anu-Mai Köll, CBEES.

A-C Östman, Åbo Akademi.

Gästforskare

Samtidshistoriska institutet välkomnar regelbundet gästforskare i miljön. Institutet försöker erbjuda alla gästforskare ett arbetsrum och en arbetsplats (ibland i samarbete med CBEES). Kostnader för rum och arbetsplats belastar infrastrukturbidraget från Östersjöstiftelsen.

Gästforskare under 2008-2009:

Monica Quirico, statsvetare från universitet i Turin, Italien. Quirico forskar om de svenska löntagarfonderna. Vistelsen under december 2008 finansierades med fakultetsmedel från Södertörns högskola.

Sona Lutherova, doktorand i etnologi. Hemuniversitet: Slovak Academy of Sciences, Slovakien. Lutherova forskar om ungdomars bostadsetablering i Sverige och Slovakien. Vistelsen var på 10 månader och finansierades genom forskarskolesamarbetet European doctorate in the Social History of Europe and the Mediterranean: Building on the Past.

Nadine Golly, doktorand i sociologi. Hemuniversitet: Justus-Liebig University Giessen, Tyskland. Golly forskar om den svarta diasporan i Europa. Vistelsen var på 6 månader (januari-juni 2009) och finansierades genom forskarskolesamarbetet European doctorate in the Social History of Europe and the Mediterranean: Building on the Past.

Anna Janowiak, doktorand i historia. Hemuniversitet: Università Ca' Foscari Venezia, Italien. Janowiak forskar om polska intellektuella under den kommunistiska regimen. Vistelsen var på 12 månader (september 2008- juni 2009) och finansierades genom forskarskolesamarbetet European doctorate in the Social History of Europe and the Mediterranean: Building on the Past.

Marta Grzechnik, doktorand i historia. Hemuniversitet: European University Institute, Florence, Italien. Grzechnik forskar om bilden av Östersjöregionen i Sverige och Polen. Vistelsen var på 12 månader (september 2008- juni 2009) och finansierades genom forskarskolesamarbetet European doctorate in the Social History of Europe and the Mediterranean: Building on the Past.

Andrew Vandenberg, statsvetare från Deakin University, Australien. Vandenberg forskar om olika protestmetoder inom arbetslivet i Sverige och Korea. Vistelsen vid Södertörns högskola varade i två veckor i februari 2009, och finansierades av Vandenberg's hemuniversitet.

Irène Palombo, Università Ca' Foscari Venezia, Italien. Palombo är doktorand och forskar om klosterväsendet, bl. a. i Östeuropa. Vistelsen vid Södertörns högskola varade under en vecka och finansierades av Palombos hemuniversitet.

Andrea Franco, Università Ca'Foscari, Italien. Franco är doktorand och forskar om randstater till det ryska imperiet. Vistelsen vid Södertörns högskola varade under två veckor och finansierades av Francos hemuniversitet.

Giovanni Dore, professor, Università Ca'Foscari Venezia och universitetet i Bologna, Italien, letar material om Afrika i svenska missionärsarkiv. Dore's vistelse vid Södertörns varade i två veckor och finansierades av Università Ca' Foscari.

Seminarier

Forskarseminariet

Samtidshistoriska institutets forskarseminarium, som är ett högre allmänt seminarium, har sammanträtt varannan vecka under terminstid. Vid dessa seminarier har olika typer av texter diskuterats, såsom pågående forskning, avhandlingskapitel, forskningsansökningar etc. Ylva Waldemarson var under läsåret 2008/2009 ansvarig och sammankallande för institutets forskarseminarier och hade för detta arbete 10% av heltid, vilket finansierats med infrastrukturbidraget från Östersjöstiftelsen.

Tvärvetenskapliga seminariet

De Tvärvetenskapliga seminarierna vid SHI vänder sig till en bredare publik än forskarseminarierna. Under läsåret 2008/2009 var Håkan Blomqvist ansvarig för dessa seminarier och hade för detta arbete 10% av heltid, vilket finansierats med infrastrukturbidraget från Östersjöstiftelsen. Tre tvärvetenskapliga seminarier arrangerades under läsåret.

- **Sovjet på Stalins tid – inte bara terror och tystnad härskade i Tankograd**
Docent Lennart Samuelson, Handelshögskolan, föreläser utifrån sin bok *Tankograd - den ryska hemmafrontens dolda historia 1917-1953* (2007).
Seminariet genomfördes 16 november 2008.
- **"The most advanced labour movement in the world". The Italian Unions and the Swedish debate on the employees' funds.**
Monica Quirico, FD i statsvetenskap vid universitet i Turin och Honorary Research Fellow vid Samtidshistoriska institutet, presenterar sin forskning om den italienska fackföreningsrörelsens syn på den svenska löntagarfondsdebatten.
Seminariet genomfördes 16 december 2008.
- **Perspektiv på Olof Palme - ett seminarium med anledning av Kjell Östbergs biografi: "När vinden vände: Olof Palme 1969-1986"** (Leopard förlag 2009).
Medverkade gjorde: Claes Arvidsson, SvD, Gunnella Björk, historiker, Björn Elmbrant, Arena, Ulf Larsson, fd statssekreterare, Kerstin Vinterhed, författare, Kjell Östberg, historiker.
Seminariet som genomfördes den 18 maj 2009 var mycket välbesökt.

Konferenser

9 sep 2008, *Kvinna i världens mest jämställda land: Bryter Sverige mot FN:s konvention mot diskriminering av kvinnor? Ett seminarium om köns(o)jämlighet i Sverige.*

Seminarium arrangerat den 9 september 2008 av Samtidshistoriska institutet i samarbete med CEDAW-nätverket, Sveriges Kvinnolobby och studentkåren SöderS.

9-10 oktober 2008 *Utrikespolitiskt konvent.*

Samtidshistoriska institutet var lokal samarbetspartner när studentorganisationen Utrikespolitiska Förbundet i Sverige arrangerade sitt första Utrikespolitiska konvent i Södertörns högskolas lokaler. Medverkade gjorde studenter, politiker, forskare och intresseorganisationer samt SHI:s föreståndare och SHI:s informatör.

20-22 mars, *Methods in Narrative Research, International PhD Workshop on Qualitative Methodology in Contemporary History and Related Fields*.

Workshop arrangerad av vår gästdoktorand Nadine Golly från European Doctorate in the Social History of Europe and the Mediterranean.

Föreläsare: prof. Alf W. Johansson (Södertörn), fil. dr Lars-Christer Hydén (Linköping), fil. Dr Kristina Abiala (Södertörn), fil. Dr Fataneh Farahani (Stockholm) och docent Christian Meyer (Bielefeld, Tyskland).

Konferensen finansierades av European Doctorate in the Social History of Europe and the Mediterranean.

Dokumenterande verksamhet

Vittnesseminarier

Under 2008/2009 har ett vittnesseminarium genomförts: *Trafiken och makten i stadshuset*, den 20 november 2008.

Vittnesseminariet arrangerades i samarbete med Kommittén för Stockholmsforskning och Stockholm stad, i Stockholms stadshus. Medverkade gjorde Annika Billström, Carl Cederschiöld, Lotta Edholm och Åsa Romson. Torbjörn Nilsson (Samtidshistoriska institutet) och Anders Gullberg (kommittén för Stockholmsforskning) var samtalsledare.

Under läsåret 2008/2009 presenterades institutets erfarenheter av vittnesseminariet som forskningsmetod för avdelningen för Vetenskapshistoria vid Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm som sedan har genomfört två vittnesseminarier. Karolinska institutet har också tagit del av metoden och SHI:s erfarenheter och har genomfört ett vittnesseminarium.

Torbjörn Nilsson var ansvarig för vittnesseminarieverksamheten under läsåret 2008/2009 och hade för detta arbete 10% av heltid, vilket finansierats med infrastrukturbidraget från Östersjöstiftelsen.

Intervjuer

Ylva Waldemarson har ansvarat för att utveckla Samtidshistoriska institutets arbete med att dokumentera samtiden via intervjuer och hade för detta arbete 10% av heltid, vilket finansierats med infrastrukturbidraget från Östersjöstiftelsen.

Under läsåret 2008/2009 diskuterade de involverade vid SHI frågan om vi skulle utveckla en europeisk, digital katalog över intervjuer med politiska beslutsfattare. Vi fann dock att en sådan uppgift inte kan vila på ett forskningsinstitut ensamt utan måste ske i samarbete med någon arkivmyndighet.

Under våren 2009 beviljades Ylva Waldemarson och Torbjörn Nilsson ett genomförandebidrag för forskningssamverkan med externa aktörer från Södertörns högskola. Tillsammans med Riksdagens arkiv kommer forskarna att genomföra ett intervjuprojekt. Projektet beräknas starta under hösten 2009.

Bearbetning av Erik Fichtelius intervjuer med Göran Persson

Sedan läsåret 2007/2008 har Werner Schmidt arbetat med att förbereda Erik Fichtelius intervjuer med Göran Persson för publicering. Ett avtal har slutits mellan SVT och Samtidshistoriska institutet om publiceringen. När Werner Schmidt har försett intervjuerna med de noter och kommentarer som han som forskare menar är angelägna kommer de utskrivna intervjuerna att publiceras troligen i form av en CD. Under läsåret 2008/2009 har Werner Schmidt arbetat ca 50% av heltid med intervjumaterialet. Lön och andra kostnader har betalats både med hjälp av Östersjöstiftelsens bidrag till forskningens infrastruktur vid SHI och de fakultetsmedel från Södertörns högskola.

Forskarutbildning

Tre av Samtidshistoriska institutets doktorander disputerade under läsåret 2008/2009:

- Christina Jansson, 23 september 2008 (Nationella forskarskolan i historia, Lunds universitet).
- Anne Hedén, 13 oktober 2008 (Nationella forskarskolan i historia, Lunds universitet).
- Andrés Brink, 16 januari 2009 (Nationella forskarskolan i historia, Lunds universitet).

Övriga doktorander verksamma vid Samtidshistoriska institutet under läsåret 2008/2009:

- Rasmus Fleischer, beräknas disputera hösten 2010 (Nationella forskarskolan i historia, Lunds universitet).
- Johanna Ringarp, beräknas disputera hösten 2010 (Nationella forskarskolan i historia, Lunds universitet).
- Sofia Norling, oklart när disputation kan beräknas äga rum. Norling är verksam inom projektet Vetenskap, politik och offentlighet i Östersjöområdet som leds av Teresa Kulawik och är antagen till forskarutbildningen vid tema Teknik och social förändring vid Linköpings universitet.
- Niclas Andréén, beräknas disputera 2010 (Nationella forskarskolan i historia, Lunds universitet).

Grundutbildning

Under läsåret 2008/2009 har Samtidshistoriska institutet gett ett mindre antal fristående kurser i samtidshistoria. Undervisning har skett på kvällstid eller på distans. De s.k. Östersjökurserna som Samtidshistoriska institutet fick ansvar för år 2006, ställdes in ht 2008. För närvarande finns inga planer på att återuppta dem.

Hösten 2008 utarbetades en masteransökan tillsammans med ämnet historia vid Institutionen för Genus, kultur och historia och CBEES. Förslaget som accepterades av HSV sent på våren 2009 innehåller tre inriktningar Genus, Samtidshistoria och Östersjöregionen. Mastern kommer att ges så fort som möjligt.

I början av 2009 beviljades Samtidshistoriska institutet bidrag av Södertörns högskola för att utveckla ett nytt utbildningsprogram som ska koncentrera sig på samtida politik, i praktik och i teori. Programmet går under arbetsnamnet Politikerprogrammet. Arbetet med att ta fram ett komplett programförslag att förelägga Undervisnings- och forskningsnämnden för humaniora, samhällsvetenskap och teknik påbörjades under våren 2009 och kommer att slutföras under hösten 2009.

Samverkan med det omgivande samhället

Mari Gerdin, informatör, var under verksamhetsperioden samordnare för samverkansfrågor vid SHI.

Tyresö historiedag

Sedan 2006 organiserar Samtidshistoriska institutet och Tyresö kommun en årlig studiedag för lärare i historia i hela Stockholmsområdet, *Tyresö historiedag*. Tyresö historiedag genomfördes under läsåret 2008/2009 den 9 maj 2009 och innehöll sju föredrag varav tre hade Östersjöanknytning. Ersättning till föreläsarna betalades av SHI med medel ur infrastrukturbidraget från Östersjöstiftelsen. Tyresö kommun stod för övriga kostnader. SVT filmade delar av evenemanget som senare sändes i SVT2 och SVT24.

Norstedts svenska historia

Kjell Östberg, Yvonne Hirdman och Jenny Björkman har under 2008/2009 i olika grad varit sysselsatta med att skriva bidrag till Norstedts stora satsning på en ny svensk historia i flera band.

Medel för forskningssamverkan med externa aktörer

Under våren 2009 erhöll Fredrik Eriksson medel från Södertörns högskola för att genomföra projektet *Militära och nationella symboler i östersjöområdet under mellankrigstiden* inom ramen för ett samarbete med Armémuseum. Projektet beräknas starta under hösten 2009.

Ylva Waldemarson och Torbjörn Nilsson erhöll medel från Södertörns högskola för samverkan med Riksdagen, som nämnts ovan.

Kontakter och nätverk inom och utanför Sverige

Södertörns högskola är sedan 2001 en av samarbetspartnerna i den nationella forskarskolan i historia som Historiska institutionen vid Lunds universitet ansvarar för. Läsåret 2008/2009 representerade Elisabeth Elgán Södertörns högskola i forskarskolans styrelse.

SHI är sedan 2005 en av de tio samarbetspartnerna i den europeiska forskarskolan European doctorate in the Social History of Europe and the Mediterranean: Building on the Past. Forskarskolan, som började 2001 och avslutas 31 augusti 2009, har finansierats genom EU:s femte och sjätte ramprogram och koordinerats av universitet i Venedig. Södertörns högskolas del i samarbetet administreras i sin helhet av Samtidshistoriska institutet. Doktorandernas löner, deras seminarier och vissa andra omkostnader har finansierats via programmet. SHI har stått för kostnaden för arbetsrum, arbetsplats och för de administrativa kostnaderna, i den mån dessa inte har täckts av EU-medel. Arvode till handledarna har endast kunna betalas ut i begränsad omfattning. SHI:s kostnader har i förekommande fall täckts med infrastrukturbidraget från Östersjöstiftelsen.

Under läsåret 2008/2009 började de tio lärosätena som ingår i European Doctorate att planera för ett nytt program och en ny ansökan kommer att sändas in under hösten 2009. Elisabeth Elgán har varit ansvarig för European doctorate för Södertörns högskolas räkning.

I oktober 2008 genomförde Mari Gerdin och Lena Hansson ett personalutbyte med Historiska institutionen vid Università Ca' Foscari i Venedig, Italien, med hjälp av medel de sökt och erhållit genom Erasmus-programmet för personalutbyte. Reserapport avseende utbytet har inlämnats till Internationaliseringsrådet.

Under 2008 inleddes också ett forskarutbyte Università Ca' Foscari i Venedig. Utbytet är en avknoppning av European doctorate men det finansieras inte med EU-medel utan med medel från det italienska utbildningsdepartementet. Inom ramen för detta utbyte har Giovanni Dore, Irene Palombo och Andrea Franco från Venedig besökt Södertörns högskola (se mer om deras forskningsintressen under rubriken gästforskare ovan). Magnus Olsson, Åsa Vifell, Elisabeth Elgán, Alexander Semenenko, Henrietta Cederlöf och Kjell Östberg har besökt Venedig.

Nätverket för modern politisk historia i Mälardalen, som tillkom 2006 på Samtidshistoriska institutets initiativ, organiserade den 12 februari 2009 ett seminarium om historieforskningen i olika historikermiljöer idag, på Institutet för framtidsstudier. Från institutets sida inledde Elisabeth Elgán.

Information och forskningskommunikation

Samtidshistoriska institutet har alltsedan starten satsat mycket på information kring den egna verksamheten. Samtidshistoriska institutets är idag ett inarbetat "varumärke" som bidrar till att stärka Södertörns högskolas "varumärke".

SHI har sedan ett par år tillbaka en samlad kommunikationsplan med kommunikationsstrategi. Planen har uppdaterats och kompletterats vid behov. Nya kanaler har tillkommit, andra har fallit ifrån. Institutets informatör arbetar med att informera om verksamheten, ge individuellt

stöd i form av kommunikationsplaner etc. till institutets forskare och forskningsprojekt. Informatören ansvarar också för den intern kommunikationen.

Samtidshistoriska institutets informatör, Mari Gerdin, samarbetar med högskolans centrala informationsavdelning, samt med högskolans centrala forskningskansli, vad gäller forskningskommunikation. Hon deltar även i nätverk för informatörer och presskontakter vid landets lärosäten.

Gerdin ledde också under 2008 ett projekt på Centrum för Östersjö- och Östeuropaforskning med syfte att se över och bygga upp informationsstrukturen inom den avdelningen, och under våren 2009 arbetade Gerdin på högskolans centrala informationsavdelning som presskontakt och nyhetsredaktör. Tjänsten som informatör vid SHI var vakant under hela våren 2009.

Aktiviteter och kanaler

- Webbplats

SHI:s webbplats uppdateras löpande (under våren 2009 skedde detta inte i tillräcklig utsträckning). Målgrupper för webbplatsen är allmänheten, forskarvärlden, journalister och studenter. Webbstatistik har efterfrågats under flera år, men ännu inte gått att få fram. Under hösten 2009 verkar det kunna bli möjligt att få fram statistik via Google Analytics.

En sökning i Google (25 augusti 2008) ger 4 490 träffar på namnet Samtidshistoriska institutet vilket innebär en liten ökning från föregående år (4400). De översta träffarna i listan är SHI:s egen webbplats på högskolans server. Sökmotorerna hittar till SHI:s sidor. De satsningar som SHI:s informatör genomfört tidigare (dolda nyckelord mm) har alltså haft effekt.

SHI:s informatör har under året försökt tillse att den information som finns om institutet på Wikipedia är korrekt.

- Nyhetsbrev

Under 2008 publicerades två informationsbrev. Under 2009 har hittills inte något informationsbrev tagits fram då informatörstjänsten var vakant under våren.

- Medverkan i radio/tv, press och skrivna medier

Institutets medarbetare medverkade under läsåret både i radio, tv och skrivna medier. SHI:s forskare är ofta tillfrågade som experter i olika dagsaktuella politiska frågor när journalister söker en historisk belysning. Företrädesvis gällande frågor om fackföreingsrörelser, olika sociala rörelser, politiska partier, kvinnorörelsen och jämställdhetsfrågor.

En sökning i Presstext på "Samtidshistoriska institutet" genererar bara fyra nya träffar, och fyra nya i Retriever (tidigare Mediarkivet). Söker man på olika forskare vid SHI ser bilden helt annorlunda ut. Under det gångna året har framförallt institutets forskningsledare, Kjell Östberg, stått i mediefokus. Han var mycket omskriven i press och media i samband med att den första delen av hans biografi över Olof Palme nominerades som Augustpriskandidat hösten 2008. När del två av Östbergs Olof Palme-biografi publicerades våren 2009 blev den också föremål för stort medieintresse.

- Expertsvar.se

Expertsvar.se är en av de kanaler som SHI:s informatör använder sig av för att nå ut med forskningsinformation till journalister. Expertsvar.se är en frågelåda, administrerad av Vetenskapsrådet, till vilken journalister kan ansluta sig och skicka in frågor. Runt

om på landets lärosäten ansvarar informatörer för att vidarebefordra dessa förfrågningar till det egna lärosätets forskare. Ca 6000 journalister är idag anslutna till expertsvar. Vid Södertörns högskola finns idag två personer anslutna som "svarare".

- *Nya medier*

SHI har sedan våren 2009 en egen grupp på Facebook. Den tillkom som ett försök att sprida information om de utbildningar som ges vid SHI. Från och med hösten 2009 kommer denna kanal att användas mer aktivt för att sprida information om hela SHI:s verksamhet.

SHI finns också på Twitter (från och med augusti 2009). Twitter är en s.k. mikroblogg där man på 140 tecken presenterar vad som är på gång. Kanalen kommer främst användas för att locka besökare till SHI:s webbplats.

Dessa nya medier ersätter inte andra kommunikationskanaler, utan skall istället ses som komplement till mer traditionella kommunikationskanaler.

Publikationer

Samtidshistoriska frågor

Samtidshistoriska frågor är institutets egen skriftserie. Här publiceras främst redigerade och kommenterade utskrifter av institutets vittnesseminarier. Under läsåret 2008/2009 ansvarade till en början Mari Gerdin för denna skriftserie, inom ramen för sitt arbete som informatör. Under läsårets gång övertog Torbjörn Nilsson detta ansvar, då Mari Gerdin arbetade på den centrala informationsavdelningen på Södertörns högskola. För sitt arbete med publikationsserien har Torbjörn Nilsson fått 10% av heltid, vilket finansierats med infrastrukturbidraget från Östersjöstiftelsen.

Under 2008-2009 har en titel publicerats i skriftserien: Nr 16 *Sverige och Baltikums frigörelse – Två vittnesseminarier om storpolitik kring Östersjön 1989-1994*. Thomas Lundén och Torbjörn Nilsson, red.

Nr 17 *Makten och trafiken i Stadshuset. Två vittnesseminarier om Stockholms kommunalpolitik*, Torbjörn Nilsson (red.) beräknas publiceras under hösten 2009.

För att öka tillgängligheten och säkerställa långsiktig åtkomst är SHI:s avsikt att publicera alla titlar i serien i fulltext i DiVA, Digitala Vetenskapliga Arkivet, på Internet. Samtliga titlar i serien utom tre (nr 3-5) finns tillgängliga i DiVA.

Övrig publicering

De enskilda forskarna har under året publicerat både monografier, uppsatser i antologier och vetenskapliga artiklar samt debatt- och/eller populärvetenskapliga artiklar.

Följande lista innehåller vetenskaplig publicering och bygger på uppgifter forskarna själva lämnat in:

Axelsson, Erik, "Europas sanna historier. Att skapa européer med historiens hjälp", i *Det mångsidiga verktyget. Elva utbildningshistoriska uppsatser* (red. Berg & Enefalk), Uppsala 2009.

Blomberg, Eva. "Politiskt perspektiv på kvinnors företagande" i Larsson, Pär, Göransson, Ulla & Lagerholm, Magnus (red.), *Sesam öppna dig! Forskarperspektiv på kvinnors företagande*, Vinnova rapport VR 2008:20 (10 s)

Blomberg, Eva, "Going into politics: Female entrepreneurs as policy entrepreneurs in Swedish politics, 1990-2008", i *Vinnova Information VI 2008:23* (2 s)

Blomberg, Eva, "Revolutionary Outsiders in Sweden. Reclaiming Human Dignity" i Edgren, Lars & Olofsson, Magnus (eds.) *Political Outsiders in Swedish History*, Cambridge Scholars Publishing: Newcastle upon Tyne 2009 (32 s)

Blomqvist, Håkan, "Sverige åt svenskarna' eller gemensam organisering?" i *Fronesis* nr 27 2008 "Migration" s 70-91

Blomqvist, Håkan, "Från revolution till inbördeskrig : Det spanska inbördeskriget, en översikt" i Patrik Helgeson, Richard Jändel, Nils Weijdegård (red) *No pasaran! Spanska inbördeskriget och uppgörelsen med fascismen* Bokförlaget Nixon, Linköping 2008.

Brink, Andrés, *Med Lenin på byrån : normer kring klass, genus och sexualitet i den svenska kommunistiska rörelsen 1921-1939*, Pluribus 2008.

Edquist, Samuel, *En folklig historia. Historieskrivningen i studieförbund och hembygdsrörelse*, Umeå: Boréa Bokförlag 2009.

Edquist, Samuel, "Vanor med anor. Historiesyn och bildningsvägar bland släktforskare i senkapitalismens Sverige", i Anne Berg & Hanna Enefalk (red.), *Det mångsidiga verktyget. Elva utbildningshistoriska uppsatser*, Opuscula Historica Upsaliensia, Uppsala: Historiska institutionen, Uppsala universitet 2009.

Eellend, Johan, Två kapitel i *Cross-border Co-operation in the Baltic Sea area: an Analysis of Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats* (Council of Europe: Istituto di Sociologia Internazionale di Gorizia 2008)

Ekdahl, Lars, "Visst skall vi skriva vår historia", *Årsbok för Folkrörelsernas arkiv*, Örebro 2008.

Elgán, Elisabeth, "Catherine Delcroix and the sociology of overcoming precariousness", förord till Delcroix, Catherine, *Two generations of Muslim women in France: Issues of identity and recognition*, Södertörns högskola: Södertörn lectures 3, 2009.

Elgán, Elisabeth, "Les couleurs des féministes" i *Signes et couleurs des identités politiques du Moyen Age à nos jours*, red. Denise Turell, m.fl., Presse Universitaires de Rennes, Rennes, 2008, s. 511-522.

Elgán, Elisabeth, "Pouvoir économique en Suède et inégalités des sexes", *Informations sociales*, nr 151, janvier-février 2009, s. 84-91.

Elgán, Elisabeth, Recension av Ulla Wikanders bok *Feminism, familj och medborgarskap* i den franska tidskriften *Clio Histoire Femmes Société*, nr 27, 2008, s. 298-301.

Eriksson, Fredrik och Östberg, Kjell, "The Problematic Freedom of Information Principle – the Swedish Experience", in Flinn, Andrew & Jones, Harriet (ed.), *Freedom of Information. Open Access, Empty Archives?* Routledge 2009.

Eriksson, Fredrik, "Modernity, Rationality and Citizenship: Swedish Agrarian Organizations as Seen Through the Lens of the Agrarian Press, circa 1880–1917", in Wawrzeniuk, Piotr (ed.), *Societal Change and Ideological Formation Among the Rural Population of the Baltic Area 1880–1939*, Södertörns högskola 2008.

Forssell, A och Ivarsson Westerberg, Anders, *En flod av styrförsök. Oavsedda konsekvenser av styrning i offentliga organisationer*. Uppsats till XV NOPSA-konferensen, 6-9 augusti 2008, Universitetet i Tromsø. Arbetsgruppen ”Fra ledelse til styring av og i moderne organisasjoner”

Hedén Anne, *Röd stjärna över Sverige : Folkrepubliken Kina som resurs i den svenska vänsterradikaliseringen under 1960- och 1970-talen*, Sekel bokförlag 2008.

Ivarsson Westerberg, Anders, ”Det tredje steget – Regeringskansliets arbete för övergång till euron i Sverige”. Kapitel till antologin *Från styrning till samordning* (Pierre och Sundström red). Malmö: Liber 2009.

Ivarsson Westerberg, Anders: Översättning av Thompson, P och Mchugh, D, *Att arbeta i organisationer (Work Organisations – a critical introduction)* Tredje uppl. Basingstoke: Palgrave från engelska till svenska för Liber förlag av 2009.

Ivarsson Westerberg, Anders, ”En företagsekonomi i företagets och samhällets tjänst”, *Tradition och praxis i högre utbildning. Ämnesdidaktiska studier från Södertörn högskola*, Södertörn Studies in Higher Education nr 1 2009.

Jansson, Christina, *Maktfyllda möten i medicinska rum : debatt, kunskap och praktik i svensk förlossningsvård 1960-1985*, Sekel bokförlag 2008.

Johansson, Alf W. ”A J P Taylor och andra världskrigets utbrott” i Lennart Berntson, Kristian Gerner, Kay Glans (red), *I historiens skruvstäd*, Atlantis Stockholm 2008.

Johansson, Alf W och Pierre, Erik. *Över vida fält: studier i utrikespolitik, diplomati och historia, vänbok till Mats Bergqvist*, Sekel 2008.

Johansson, Alf W, tillsammans med Ulf Bjereld och Karl Molin, *Sveriges säkerhet och världens fred. Svensk utrikespolitik under kalla kriget*. Santerus förlag 2008.

Johansson, Alf W tillsammans med Ragnar Björk (red), *Svenska historiker från medeltid till våra dagar*. Norstedts förlag Stockholm 2009.

Misgeld, Klaus ”Svensk facklig press möter det ’katolska’ Solidaritet”, Signum. *Katolsk orientering om kyrka, kultur & samhälle* (Uppsala) 8/2008.

Misgeld, Klaus, ”Olof Palme, CIA och Polen. Källkritiska funderingar kring en osannolik historia”, *Arbetarhistoria* (Stockholm) 129-130 (1-2/2009).

Nilsson, Torbjörn, *Hundra år av svensk politik*, Gleerups 2009.

Nilsson, Torbjörn, ”Den politiska kulturen”, i Jacob Christensson (red.), *Det moderna genombrottet. Signums svenska kulturhistoria, del VII*, 2008.

Nilsson, Torbjörn, recension av *Reinfeldt. Ensamvargen* av Kratz, Personhistorisk tidskrift 1/2009.

Nilsson, Torbjörn, recension av *I otakt med tiden. Om rösträttsmotstånd, antipacifism och nazism bland svenska kvinnor* av Bokholm, Personhistorisk tidskrift 1/2009

Nilsson, Torbjörn, recension av *Karriär i männens värld. Nationalekonomen och feministen Karin Kock* av Niskanen, Personhistorisk tidskrift 1/2009

Nilsson, Torbjörn, recension av *Jag såg kärleken och döden* av Eriksson, Personhistorisk tidskrift 1/2009

Nilsson, Torbjörn, recension av *Politik med glädje och glöd. Göran Holmberg och Gunnar Svensson intervjuar Wille Forsberg*, Personhistorisk tidskrift 1/2009

Nilsson, Torbjörn, recension av *Den unge Manfred Björkquist* [Aronson] & Manfred Björkquist. Visionär och kyrkoledare [Grönqvist, red.], Personhistorisk tidskrift 1/2009

Schmidt, Werner, Kalter Krieg, i W.F. Haug, F. Haug & P. Jehle (utg.), *Historisch-kritisches Wörterbuch des Marxismus*, bd. 7/1, Argument-Verlag, Hamburg 2008.

Östberg, Kjell, *När vinden vände. Olof Palme 1969-1986*, Leopard förlag 2009,

Östberg, Kjell, "Sweden and the long "1968" : break or continuity?" i: *Scandinavian journal of history* 2008(33):4,

Östberg, Kjell, "Fransk feminism i Sverige : en historia på liv och död" i: *Att göra historia : vänbok till Christina Florin*. - 2008.

Institutets ledning och organisation

Allmänt om institutets organisering

Under läsåret 2008/2009 hade SHI ställning som institution vid Södertörns högskola, i enlighet med den arbetsordning för SHI som rektor slog fast i april 2007. Föreståndaren för SHI är chef och prefekt. SHI har också under perioden haft en vald institutstyrelse, en ledningsgrupp och ett vetenskapligt råd.

I maj 2009 aviserade rektor för Södertörns högskola sin intention att under höstterminen 2009 genomföra en ny omorganisation av SHI:s verksamhet. Genom att slå samman SHI med någon av de undervisningstunga institutionerna på Södertörns högskola, hoppas rektor kunna ge forskarna vid Samtidshistoriska institutet möjlighet att medverka i grundutbildningen och på så sätt trygga institutets långsiktiga existens.

Föreståndare

Föreståndare för SHI har under läsåret 2008/2009 varit Elisabeth Elgán. Uppdraget har omfattat 100% av heltid och ersatts med ett uppdragstillägg om 6 500 SEK/månad, utöver föreståndarens grundlön som högskolelektor. Kostnaderna för föreståndarens lön och arvode har betalats av den centrala förvaltningen för Södertörns högskola.

Efter att ha meddelats om den förestående omorganisationen vid högskolan begärde Elgán att bli entledigad i förtid från uppdraget som föreståndare. Uppdraget sträckte sig egentligen till augusti 2010. Begäran om entledigande beviljades av rektor. Elisabeth Elgán avslutar sitt uppdrag i och med augusti månads utgång 2009.

Forskningsledare

Kjell Östberg har varit forskningsledare. Uppdraget omfattar 30% av heltid och kostnaden för detta har betalats med infrastrukturbidraget från Östersjöstiftelsen.

Institutstyrelse

Institutstyrelsen har bestått av Richard Ramazani, studentrepresentant; Johanna Ringarp, doktorandrepresentant; Åsa Vifell, representant för forskarna; Kristina Abiala, representant för forskarna; Lena Hansson, representant för TA-personalen samt Fredrik Eriksson, representant för forskarna. Elisabeth Elgán har i egenskap av föreståndare varit ordförande, sammankallande och protokollförare i styrelsen. Styrelsen har sammanträtt tre gånger under läsåret. Student- och doktorandrepresentanterna har fått arvode för sitt styrelsearbete. Arvodet för student- och doktorandrepresentanten betalas av högskolans centrala förvaltning.

Ledningsgrupp

Ledningsgruppen har bestått av Håkan Blomqvist, Fredrik Eriksson, Elisabeth Elgán, Mari Gerdin, Lena Hansson, Torbjörn Nilsson, Johanna Ringarp (doktorand), Ylva Waldemarson och Kjell Östberg. Ledningsgruppen har sammanträtt ungefär en gång per månad.

Vetenskapligt råd

Det vetenskapliga rådet har bestått av Kristina Boréus, docent i statsvetenskap vid Stockholms universitet; Anita Göransson professor i ekonomisk historia och genusvetenskap vid Göteborgs och Linköpings universitet, Barbro Hedvall fil.lic. i historia och ledarskribent på DN, Ulrika Knutson kulturjournalist och författare, Karin Pilsäter riksdagsledamot; Kim Salomon, professor i historia vid Lunds universitet och prefekt för Historiska institutionen vid samma universitet samt Ulf Larsson ordförande i rådet, fil. lic. i historia och f.d. generaldirektör och statssekreterare, m.m.

Det vetenskapligt har sammanträtt två gånger under läsåret 2008/2009.

Rådet har till uppgift att ge sin syn på SHI:s verksamhet och därmed hjälpa till att förbättra forskningens stringens och institutets kontakterna med omvärlden. Medlemmarna i det vetenskapliga rådet ersätts för sitt arbete med ett arvode motsvarande två lektorstimmar per sammanträde. Dessa medel har tagits ur infrastrukturbidraget från Östersjöstiftelsen.

Informatör

Tjänsten som informatör vid SHI innehåller också ett visst mått av handläggning av forskningsprojekt och av remisser. Tjänsten är på 100% om finansieras med hjälp av infrastrukturbidraget från ÖSS.

Fram till januari 2009 var Mari Gerdin informatör/handläggare vid Samtidshistoriska institutet. Då Mari Gerdin valde att vid kalenderårsskiftet börja arbeta på Södertörns högskolas informationsavdelning påbörjades under våren en rekrytering av ny informatör/handläggare. Denna process avslutades i och med att Gerdin valde att söka denna tjänst. Hon blev fr.o.m. den 15 augusti 2009 på nytt informatör/handläggare på SHI. Mari Gerdins lön, liksom hennes arbetsplats och arbetsrum samt övriga kostnader som hänger ihop med hennes arbete som informatör har betalats av infrastrukturbidraget från Östersjöstiftelsen.

Ekonomi- och personalhandläggare

Lena Hansson har varit ekonomi- och personalhandläggare för SHI under perioden. Hennes lön och övriga kostnader såsom arbetsplats, arbetsrum, IT, o.s.v. betalas av det OH-bidrag som forskningsprojekten, forskarutbildningen och grundutbildningen ger till SHI.

Utbildningsadministration

Under läsåret 2008/2009 har Charlotta Krispinsson arvoderats i olika omfattning för arbete med administration av kurser i samtidshistoria. Hennes lön har betalats med de anslag för grundutbildning som Undervisnings- och forskningsnämnden för humaniora, samhällsvetenskap och teknik tilldelat SHI.

Samtidshistoriska institutets finansiering

Allmänt om institutets finansiering

Samtliga forskningsprojekt vid SHI har egen extern finansiering från något forskningsråd eller annan organisation. SHI uppbär därtill ett bidrag till forskningens infrastruktur från Östersjöstiftelsen samt får del av Södertörns högskolas forskningsanslag från utbildningsdepartementet (fakultetsmedel).

Budget 2009

SHI har budgeterat för en omslutning på 20 164 645 SEK år 2009.

Bidrag för forskning (inkl. infrastrukturmedlen) utgör 95% av budgeterade medel, medan de statliga anslagen för grundutbildning endast utgör 1% av budgeterade medel. Tillkommer statligt bidrag (fakultetsmedel) motsvarande 3 % samt uppdrag om 1%.

Samtidshistoriska institutet 2009

Budget 2009	Grund- utbildning	Forskning	
Statligt anslag	1%	3%	
Bidrag		95%	
Uppdrag		1%	
20 164 645			100%

Tertialbokslut våren 2009

Tertialbokslutet våren 2009 visar att Samtidshistoriska institutets verksamhet ligger i linje med budget för 2009.

Infrastrukturbidrag från Östersjöstiftelsen

Samtidshistoriska institutets infrastrukturmedel utgör 19% av den totala omslutningen, och 21% av forskningsbidragen (95%).

Hur bidraget från Östersjöstiftelsen till forskningens infrastruktur vid SHI har använts framgår av punkterna Verksamhet och Finansiering.

Fakultetsmedel från Undervisnings- och forskningsnämnden för humaniora, samhällsvetenskap och teknik

Undervisnings- och forskningsnämnden för humaniora, samhällsvetenskap och teknik beslutar varje år om hur fakultetsmedlen ska fördelas mellan olika institutioner, för 2009 har nämnden även i detalj angett hur medlen får användas. För 2008 fick SHI 519 000 SEK, för 2009 tilldelades institutet 540 368 SEK. Medlen används främst för att främja forskarnas deltagande i internationella konferenser, i enlighet med beslut i institutstyrelsen.